Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 22 grudnia 1934 r.- 1190.-

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

S p r a w a k o n f e r e n c j i m o r s k i e j w L o n d y n i e .Radjo Kowieńskie /z 21.XII.1934/:"L.Aidas" zamieszcza artykuł wstępny na temat zawieszenia konferencji morskiej w Londynie i wyraża zdanie, iż jest to zawieszenie na czas nieograniczony.

A n t y l i t e w s k a p r o p a g a n d a n i e m i e c k a. Radjo Kowieńskie /z 21.XII.1934/:"L.Keleivis" donosi, iż dziennikarz niemiecki w Paryżu p.Bernhas porównuje obecną propagandę Niemiec przeciwko Litwie z propagandą niemiecką przeciwko Austrji. Bernhas nazywa ją ohydnem bezprawiem. -

P o l i t y k a H i t l e r a a "L .K e l e i v i s" .Radjo Kowieńskie /z 21.XII.1934/: "Liet.Keleivis" w artykule wstępnym pisze o bankructwie polityki Hitlera. Plan wywołania przewrotu w Kłajpedzie skłonił Niemcy do zaprzyjaźnienia się z Polską. Przyjaźń ta jednak okupiona wyrzeczeniem się pretensyj do Korytarza Gdańskiego, nic Niemcom nie dała.

Toczący się obecnie w Kownie proces narodowych socjalistów odkrył tajne plany Hitlera. Sprawa ta, która w całym świecie kulturalnym wywołała ogromne zainteresowanie, niechybnie przyniesie Niemcom wiele przykrości.-

L i t . - b e l g i j s k a u m o w a o e k s t r a d y c j i p r z e s t ę p c ó w .Radjo Kowieńskie /z 21.XII.1934/:Dnia 20 grudnia w Kownie podpisano litewsko-belgijską umowę o ekstradycji przestępców.-

Z a i n t e r e s o w a n i e Ł o t w y p r o c e s e m h i t l e r o w c ó w.Radjo kowieńskie /z 21.XII.1934/:W Rydze panuje wielkie zainteresowanie procesem narodowych socjalistów w Kownie.Dzienniki ryskie zamieszczają na ten temat obszerne artykuły.-

S t o s u n e k N i e m i e c d o s p r a w y p r z y n a l e ż n o ś c i K ł a j p e d y .Prasa kowieńska /z 19.XII.1934/: "Prager Presse" w ostatnich dniach podała wiadomość o utrudnianiu przez Niemcy litewskiego eksportu do Czechosłowacji. Pismo pisze: "Jak wiadomo, Niemcy pozwalają na transport bydła z Litwy tylko wtedy, gdy jest dowiedzione, iż pochodzi ono z Kraju Kłajpedzkiego. W tych dniach miał iść tranzytem transport nierogacizny litewskiej do Czechosłowacji. Odnośnym władzom niemieckim było wręczone zawiadomienie z oświadczeniem, iż nierogacizna była załadowana w Kłajpedzie w Litwie i stamtąd wysłana. Niemieckie władze odmówiły dania odnośnego pozwolenia, motywując tem, że dane są nieprawidłowe /iż Kraj Kłajpedzki jest w Litwie/". Pismo pisze dalej iż "Tym sposobem Niemcy oficjalnie wyraziły pogląd, że Kraj Kłajpedzki do Litwy nie należy".

Elta zaopatruje tę wzmiankę następującą uwagą: W związku z tą wiadomością warto przypomnieć, iż obecnie rozpatrywana sprawa Neumanna, Sassa i ich towarzyszy powstała również wskutek takiego nastawienia pewnych czynników zagranicznych.-

W i z y t a n u n c j u s z a p a p i e s k i e g o u m i n. L o z o r a i t i s a .Prasa kowieńska /z 19.XII.1934/:17 grudnia minister Lozoraitisa przyjął na audjencji nuncjusza papieskiego msgr.Arata.-

D o k o ł a l i t . - ł o t e w s k i e j u m o w y h a n d l o w e j .Radjo Kowieńskie /z 21.XII.1934/:"Liet.Žinios" omawiają lit.-łotewską umowę handlową, która - jak wiadomo - nabiera mocy obowiązującej z dniem 22 grudnia 1934 r.-

S p r a w a n i e m i e c k o - r o s y j s k i e j k o m u n i k a c j i l o t n i c z e j .Radjo Kowieńskie /z 21.XII.1934/: Ostatnio omawiana jest szeroko kwestja rozszerzenia komunikacji lotniczej samolotami "Deruluft". M.in. mówi się o wprowadzeniu komunikacji lotniczej na linjach Kowno-Ryga i Kowno-Wilno.-

A r e s z t o w a n i e o b y w a t e l i n i e m i e c k i c h z a p r z e m y t .Prasa ryska /z 21.XII.1934/:Według informacyj prasowych, niemiecka policja graniczna aresztowała w tych dniach ok. 200 niemieckich obywateli, którzy drogą kontrabandy przywieźli produkty spożywcze z Litwy. Jak słychać, jeden z obywateli niemieckich został podczas ucieczki zastrzelony.-

P r o f . P a k s z t a s w E s t o n j i .Prasa ryska /z 21.XII. 1934/:Dn.17 grudnia przybył do Tallina profesor uniwersytetu kowieńskiego Paksztas. Wygłosił on odczyt o postępach kulturalnych Niepodległej Litwy.-

Przyjazń angielsko-bałtycka ."Liet.Aidas" Nr.290 /XII.1934/:12 grudnia odbył się w Londynie staraniem honorowego sekretarza i skarbnika T-wa Angielsko-Bałtyckiego p.Hancocka odczyt członka parlamentu angielskiego o Litwie, Łotwie i Estonji. W odczycie tym p.Bossom scharakteryzował ważniejsze momenty historji państw bałtyckich, ilustrując swe wywody obrazami świetlnemi.-

Prasa światowa a proces hitlerowców w Kownie ."Liet.Aidas" Nr.290 /XII.1934/:Proces hitlerowski w Kownie budzi szerokie echa w prasie światowej, zwłaszcza francuskiej i włoskiej. "Le Petit Parisien" oświadcza, że hitlerowcy,oszołomieni swym sukcesem, zaczęli działać nietylko w Kłajpedzie, lecz również w Austrji, Saarze i Gdańsku. Litwa nie dała się jednak nastraszyć i utraciwszy rynek w Niemczech z powodzeniem zwróciła się ku Anglji i Belgji, gdzie znalazła nowych klijentów.

Podobne myśli wyraża "Journal des Debats". Oświadcza on, że proces kowieński dowodzi przygotowywanego zamachu hitlerowskich Niemiec na terytorjum kłajpedzkie. Gdyby hitlerowcom udało się zająć Kłajpedę, przyszłaby potem kolej na Kowno, Rygę i Tallin.

"La Republique" oświadcza, że proces separatystów kłajpedzkich dotyczy sprawy ekspansji niemieckiej nad Bałtykiem. Nic dziwnego przeto, że państwa bałtyckie starają się dla utrzymania swej niezawisłości utworzyć blok. Sytuację tę chciałby wykorzystać Piłsudski w kierunku uregulowania stosunków polsko-litewskich. Nie należy jednak zapominać, że po układzie polsko-niemieckim i odrzuceniu przez Niemcy propozycji zagwarantowania niepodległości państw bałtyckich, te ostatnie skłonne są myśleć, że Polska i Niemcy mają wspólne cele nad Bałtykiem.

"Gazetta del Popolo" podkreśla wtrącanie się Berlina do spraw kłajpedzkich i nazywa proces kowieński energiczną reakcją litewską na spisek narodowych socjalistów.

"Il Messaggero" rozwodzi się szerzej nad krzywdami, jakich dozhawali Litwini na obszarze Kłajpedy,nad finansowaniem hitlerowców kłajpedzkich przez Berlin, wreszcie nad spiskiem przeciwko Państwu Litewskiemu.

W podobnym duchu odzywają się inne gazety włoskie, angielskie i łotewskie.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Budowa szpitali .Radjo Kowieńskie /z 21.XII.1934/: W najbliższym okresie budowlanym w Możejkach, Jeziorosach i Szawlach zostanie rozpoczęta budowa szpitali.-

Zjazd studentów Żmudzinów .Radjo Kowieńskie /z 21.XII.1934/:Korporacja studentów Żmudzinów na uniwersytecie kowieńskim "Samogitia" dorocznym zwyczajem organizuje w dn.5-6 stycznia 1935 r. zjazd w Kłajpedzie.-

Memorjał liaudininków do rządu .Prasa kowieńska /z 19.XII.1934/: Komitet centralny partji ludowców uchwalił przesłać rządowi memorjał. Memorjał ten został już opracowany i przyjęty na posiedzeniu komitetu, jakie się odbyło 14 grudnia.

W tych dniach delegacja komitetu centralnego partji ma doręczyć memorjał premjerowi Tubelisowi.-

Wiec litewski ~~xxtxx~~ w sprawach kłajpedzkich .Prasa kowieńska /z 20.XII.1934/:18 grudnia odbył się w Kownie z inicjatywy Zw.kulturalnej współpracy między Wielką a Małą Litwą wiec, poświęcony aktualnym sprawom kłajpedzkim. Na wiecu przemawiali: b.gubernator kłajpedzki, a obecny burmistrz m.Kowna Merkis, b.gubernator, a obecny wiceprokurator i przewodniczący Związku Żalkowski, b.prezes Dyrektorjatu Reizgis, prezes Zw.Litwinów Zagranicą Skipitis, gen.sekretarz Zw.Tautininków Rastenis i prezes atejtininków Delininkaitis.

W przemówieniach dało się wyczuć oburzenie na niemiecką niewdzięczność, iż długie lata przyjaznych stosunków były wykorzystane dla germanizacji Kłajpedy, a następnie zakłócone usiłowaniami oderwania części terytorjum od Litwy. Jeszcze większe oburzenie wywołują niemieckie metody walki, jak: oszczerstwa, represje ekonomiczne, organizowanie zamachów, skrytobójstwa i t.d. Odpowiedzią na niemieckie napaści powinien być odruch całego społeczeństwa, głoszącego jednomyślnie, iż honoru narodowego i praw do odwiecznie litewskiego Kraju Kłajpedzkiego bronić będzie Litwa do upadłego. Słowa p.Merkisa, iż Kraj Kłajpedzki jest tylko częścią Małej Litwy, wyzwoloną spod jarzma niemieckiego wywołały wielkie owacje.-